

De Fake News Fabriek

Groep 7 - 8 | Lesbrieffles 1

Fake it till you make it! Deze interactieve lessenserie is speciaal voor slimme denkers uit groep 7 en 8 die zich niet laten foppen. De klas duikt in de wereld van media en misleiding, en leert hoe ze echt nieuws van misleiding kunnen onderscheiden. Kritisch denken en mediawijsheid staan centraal in deze fake news fabriek! Deze lesbrieffles hoort bij de introductieles (les 1). De klas leert wat nepnieuws eigenlijk is, waarom het wordt gemaakt en waarom het een maatschappelijk probleem is.

Voor les 2 en 3 komt een vakdocent van het Medialab langs. De leerlingen doen een quiz waarin ze kritisch leren kijken naar teksten en afbeeldingen. Welke trucs worden gebruikt om mensen te misleiden? Waarom werken deze trucs zo goed? Ze maken kennis met factchecken en gaan zelf ook in groepjes nepnieuws maken, om ook in de praktijk te ontdekken hoe desinformatie tot stand komt.

Samenvatting lesopbouw les 1

Les uit te voeren door leerkracht op school (tijdsduur 60 min.)

Introductie	'Wat is nepnieuws?' en presentatie samen doornemen	(25 min.)
Doen	Zelf kritisch nieuwsberichten beoordelen	(25 à 30 min.)
Afronding	Nabespreken	(5 min.)

Vorbereidingen en benodigdheden

- Lees deze lesbrief
- Zorg voor een digibord met internetverbinding
- Zet de **presentatie** klaar op het digibord
- Neem de presentatie alvast een keer door
- Indien mogelijk: zorg dat de leerlingen een chromebook tot hun beschikking hebben

Introductie

Start de presentatie en neem de slides samen door. Vandaag starten jullie met de lessenserie 'De Fake News Fabriek'. Binnenkort duikt de klas samen met een Medialab vakdocent van de Bibliotheek in de wereld van media en misleiding, om samen kritisch te kijken hoe je neppe van echte informatie kan onderscheiden en ook zelf nepnieuws te maken.

Maar voordat ze daarmee aan de slag gaan, is het belangrijk dat ze eerst begrijpen wat nepnieuws is, waar je nepnieuws tegenkomt en om welke redenen het wordt gemaakt.

Besprek samen de vragen en informatie op de slides van de presentatie, totdat je bij de slide bent waar 'Zelf aan de slag!' op staat.

Doen

Tijd om zelf aan de slag te gaan. De leerlingen gaan aan de slag met een 'fact-check' opdracht waarbij ze zelf een nieuwsbericht moeten beoordelen op basis van de volgende tips:

- **Check de bron**
Klik het artikel weg om de site, missie en contactgegevens te onderzoeken
- **Check de auteur**
Zoek de auteur op. Is hij geloofwaardig? Is hij echt?
- **Check de datum**
Oud nieuws hoeft soms niet meer relevant te zijn voor actuele gebeurtenissen
- **Check vooroordelen**
Denk na of je eigen overtuiging invloed heeft op je oordeel over het artikel
- **Lees verder**
Een schandalige kop kan geschreven zijn voor veel clicks. Maar wat is het hele verhaal?
- **Gebruikte bronnen?**
Klik op de eventuele links die in het artikel staan. Ondersteund de informatie van deze links het verhaal?
- **Is het een grap?**
Als het te bizar is, kan het satire zijn (of simpelweg te mooi om waar te zijn). Onderzoek dus de website en auteur.
- **Vraag de experts**
Vraag een bibliothecaris of bezoek een fact-checking website.

Door de voorbeelden die hiervoor zijn getoond in de presentatie en het maken van deze opdracht, leert de klas zelf kritisch naar berichten kijken, omgaan met (digitale) media en deze met de juiste handvatten te beoordelen.

Afronding

Tijd om de les kort na te bespreken.

Terugblikken

- Hebben jullie het idee dat je nepnieuws inmiddels beter kunt herkennen?
- Hebben jullie deze les iets geleerd dat je daarvoor nog niet wist?
- Denken jullie dat nepnieuws een probleem is?
- Hoe groot is dat probleem?
- Hebben jullie een idee voor een oplossing?

Vooruitblikken

Leg uit wat er de volgende keer gaat gebeuren; de Medialab docent van de Bibliotheek komt langs om samen met hen dieper in de materie te duiken. Ze gaan samen o.a. een quiz doen, waarin hun kennis over nepnieuws wordt getest. In een wedstrijd tegen elkaar mogen ze raden welke krantenkop niet klopt en welke afbeelding bewerkt is! Later zal de klas ook zelf nepnieuws gaan maken, om in de praktijk te ontdekken hoe het tot stand komt.

Veel plezier met de introductieles!

m.geluk@bibliotheekeemland.nl | 033 - 463 19 14

Blijf op de hoogte!
bibliotheekeemland.nl/volg

